

türülecek önerilerin etkili olmadığını, tartışma bile yaratmadığını biliyoruz. Çünkü şimdilerde her şeyin ölçüsü nice-likse. Üç kişinin söylediği söz, en doğru ilke olsa da kimse kulak asmiyor. 500 kişinin en yanlış önerisi, büyük etki yaratabiliyor.

Sosyalist Partilerin birleşmesini beklemenin bir hayal olduğu artık belli. Hiç değilse CHP ile ilişkiler ve Faşizm'e mücadele konularında anlaşsalar... Bu konularda tek tek davranmaktan vazgeçseler... Bizce dönem, Faşizm'e karşı her düzeyde muhalefeti yürütürken, CHP'ye karşı da, küfüre ya da pratiğe yansıyan keskinliğe hiç taviz vermeden, en kesin ideolojik tartışma ve muhalefeti açma dönemidir. 1) CHP'nin daha sola gelmesini istiyorsak, 2) Yarının muhtemel CHP iktidarında solun varlığını korumak istiyorsak, bunları birlik içinde yapmamız herhalde zorunlu.

MURAT BELGE

ÇİN VE DÜNYA

Aşağıdaki ilk metin, ABD Başkanı Ford'un Çin Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı ziyaret dolayısıyla verilen ziyafetteki konuşmalar. Çin Halk Cumhuriyeti-ABD ilişkilerinin temel esprisi üzerine belli bir kamu verebilir.

İkinci yazı Çin Boks ve Kılıç grubu Wu Shu'nun geçenlerde Türkiye'de yaptığı gösterileri anlatmaktadır. Bu dostluk ziyaretinin Çin basınında verilmiş biçimi ilgiye değer olduğu için yayımlıyoruz.

Her iki yazı da Peking Review'un 49. sayısından çevrilmiştir.

Başkan Ford Onuruna Verilen Ziyafette

BAŞKAN YARDIMCISI TENG HSIAO-PİNG'İN KADEH KALDIRIŞI

Bay Başkan ve Bayan Ford, Bayanlar ve Baylar, Yoldaşlar ve arkadaşlar, Bugün Başkan ve bayan Ford'

un okyanusda binlerce mil yolculuk yaptıktan sonra resmî bir ziyaret için Çin'e ulaşmasından çok memnunuz. 1972 Haziran'ında Bay ve Bayan Ford'un Temsilciler Meclisi'nin Cumhuriyetçi lideri sıfatıyla yapmış olduğu ziyaretten dolayı, Çin halkı onları önceden beri tanımaktadır. Başbakan Çu En-Lai'yi temsilen bulunduğum bu ziyafette, Çin hükümeti adına Başkan ve Bayan Ford ve onlara eşlik eden öbür Amerikalı misafirlere hoşgeldiniz derim.

Çin ve Amerikan halkları, soylu halklardır. Bizim halklarımız her zaman birbirlerine karşı dost olmuşlardır. Bu fırsattan yararlanarak, Çin halkının Amerikan halkına yürekten selâmlarını bildirmek isterim.

Üç yıl öncesinde Başkan Nixon'un Çin'i ziyaretinde, Çin ve Amerikan tarafları, ünlü Şanghay bildirisini yayımlamışlardı. Bu başlı başına bir uluslararası belgedir. Bu belge, Çin ve ABD'nin değişik sosyal düzenlerinin belirlediği, politikalarının temel farklılıklarını açıkça belirtmekle birlikte, aynı zamanda, günümüz dünyasında bu iki ülkenin pek çok ortak yanının bulunduğu da dikkati çekmektedir. Belirgin ortak yanlardan biri de, iki tarafın da hegemonya kurma hevesinde olmadığı ve her birinin, başka ülke veya ülke gruplarının hegemonya kurma çabalarına karşı olduğudur. Bu bildiri, Çin-ABD ilişkilerinin gelişmesi için temel hazırlamakta ve bu ilişkinin yön ve amacını belirtmektedir. Bu bildirinin yayımlanması, yalnızca kendi halklarımızın ortak istekleri ile değil, aynı zamanda, dünya halklarının çıkarları ile de uyum içindedir ve uluslararası sağlam bir birlik oluşturmuştur.

Şanghay bildirisinden sonra, halklarımız arasındaki ilişkiler ve dostluk ilerleme göstermiş ve iki ülke arasındaki ilişkiler de gelişme kaydetmiştir. Başkanlık görevine başlayalı beri, Başkan Ford, pek çok kereler,

Şanghay bildirisine bağlı kalamı ve Çin-ABD ilişkilerinin ilerletilmesine çalışacağını belirtmiştir ve biz bunu memnuniyetle karşılıyoruz. İki ülke arası ilişkilerimizin sağlıklı olduğunun anlaşılması, Çin ve Amerikan halklarının ortak isteklerine uygundur. İnanmaktayız ki, Şanghay bildirisinin maddeleri ciddi olarak incelense, bu istek, iki tarafın ortak çabaları sonunda anlaşılacaktır.

Şimdi ise, Çin ve Amerikan halkları uluslararası durum hakkında önemli bir soru ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bizim temel görüşümüz şöyledir; yeryüzünde büyük bir düzensizlik vardır ve bu durum mükemmeldir. Dünyadaki temel çelişkiler günden güne keskinleşmektedir. Devrim ve savaş için gerekli etkenler çoğalmaktadır. Ülkeler bağımsızlık, uluslar özgürlük, halklar devrim istemektedir, günümüzde bu dalgalanma gitgide artmaktadır. Özellikle, üçüncü dünya ortaya çıkmış, kuvvetçe büyümüş ve uluslararası alanda küçümsenmeyecek kadar önemli bir rol oynar hale gelmiştir. Öte yandan, dünya hegemonyası hakkındaki tartışma yoğunlaşmaktadır ve stratejik yönden, Avrupa bu tartışmanın odak noktasıdır.

Bu şekilde sürdürülen bir tartışma ise, yeni dünya savaşına yol açacaktır. Bu, insan iradesinin dışındadır. Bugün, barışçı çabalar için en çok gayret göstermesi gereken ülke, savaş tehlikesinin en büyük kaynağı haline gelmiştir. «Dentente» nutukları, büyüyen savaş tehlikesinin katı gerçeğini örtemez. Kitlelerin üzerinde esen rüzgâr, dağlarda büyüyen bir fırtınayı haber vermektedir. Rüzgâr kuvvetlenmektedir. Ve fırtınayı hiç bir şey önleyemez. Bu uluslararası durum karşısında, en önemli nokta, hangi çizgi ve politikanın izlenmesi gerektiğidir. İnanıyoruz ki, savaş tehlikesi ve kaynağına dikkati çekmek, barış yalanlarını defetmek, hakları tümüyle uyandırmak, tüm hazırlıkları yapıp, birleş-

Birikim 13/58

ve bir mücadele vermek, dünya halklarının çıkarına olacaktır. Hegemonyacılık, korkulacak bir şey değildir. Tabiatı gereği zayıftır, zayıfı kabadayıcı korkuturken, kuvvetliden çekinir. Onun tüm dünyaya yayılması, kendi yenilgi tohumlarını ekmektedir. Savaşın sonucu halklarla belirlenir, yeni tip birkaç silâhla değil. Bu durumda, Çin hükümeti ve halkının tavrı: «Sığınakları derin kasla, her yere tahıl depo et ve azla hegemonya peşinde koşma»dır. Bizim dayanacağımız bağımsızlık, kendi kendine yetme, darı ve tüfeklerdir. Halklar tarihin yapıcısıdır. İnsanoglu, fırtına ve baskı altında daima ilerler. Yolumuz eziyetli, gelecek ise aydınlık. Bizler, insanlığın geleceği için umut ve inançla doluyuz.

Başkan Ford'un Çin'i ziyareti, mevcut uluslararası ilişkiler içinde büyük bir olaydır ve her iki ülkenin ortak çıkarları üzerine görüşlerin açıklanması, liderler için yararlı olmuştur. Başkan Ford'a başarılı bir ziyaret dileriz.

Sonuç olarak,

Başkan ve Bayan Ford'un sağlığına, öbür Amerikalı misafirlerimiz ve burada bulunan tüm yoldaşlar ve dostların sağlığına.

Kadeh kaldırıyorum!

PEKING REVIEW (s. 8-9)

TÜRKİYE'Yİ ZİYARET

Tatlı rüzgârları ve ılık güneşi ile, Ekim ayı, ön Asya'ya coşku dolu bir iklim getirdi. Geleneksel Çin boks ve kılıç grubu Wu Shu da, bu güzel mevsimde, Türkiye'ye çok başarılı bir ziyaret yaptı. İstanbul'da grubun ilk gösterisinde, perde açılmadan önce, binlerce seyirci, hep bir ağızdan Türkiye - Çin, Çin - Türkiye diyerek alkışla tempo tuttular.

Endüstri merkezi Bursa'da binlerce kişi, yağmura karşın, bu gösterilere bilet almak için kuyruklarda beklediler. Aradaki yabancı dil engeline rağmen,

Türk seyircisi ve Çinli misafirlerin karşılıklı duyguları, kalplerinin birleşmesini sağladı. Ön sıralarda oturan yaşlı kadın ve erkek seyirciler, We Shu grubu göstericilerinin ellerini tutarak, gitmelerini istemediklerini belirttiler. Gençler ise, fotoğraf ve amblem istekleri ile misafirlerin çevresini kuşattılar. Türk basını da, bu ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirtti.

Wu Shu grubu, Türkiye'de bulunduğu sırada, Boğaz'ı do-laştı. Bu sırada bir Türk arkadaş, ziyaretçilere, dünyaya hâkim olma isteğinde olan bir ülkenin, Türkiye'den sürekli olarak mantıksız isteklerde bulunduğunu, bu durumun da, Boğazlardaki Türk nüfuzunu tehlikeye soktuğunu, hattâ bu ülkenin Boğazları işgale teşebbüs ettiğini belirtti. Fakat bütün istek ve teşebbüslerin Türk halkınca reddedildiğini söyledi. Arkadaş şöyle devam etti: «Boğazlar Türkiye'ye aittir ve onları işgale yönelen hiçbir teşebbüse tahammülümüz yoktur. Türkiye Türklerindir!»

Çinli ziyaretçiler, tarihî Topkapı Sarayı'nda Tang, Yuan, Ming ve Çin Hanedanlarına ait binlerce Çin seramiğinin sergilendiğini gördüler.

Hünerli Türk sanatçıları, bazı porselen çaydanlıkları altın ve bronz kabartmalarla Türk stilinde süslemişler ve başka porselen parçaları da değerli mücevherlerle süslemişlerdi. Bir Türk arkadaş, sergilenen bu eserler hakkında: «Bu porselenler, halklarımızın yüzyıllardan beri hısm ve dostça ilişkiler içinde olduğunu gösterir» dedi. Türkiye, ünlü ipek yolunun üzerindeydi ve dost Çinli elçiler buraya eski devirlerde de gelmişlerdir. İki ülkenin bu dost ilişkilerinin kopmasının nedeni ise, emperyalist ve sömürgeci saldırganlık olmuştur.

Türk arkadaşlarımızın pek çok kereler belirttiğine göre, Çinli grubun dostça ağırlanması yalnızca onların muhteşem gösterileri için değil, aynı zamanda ve daha da önemli olarak, Türk halkının, Çin halkına dostluk gösterisi idi. Bir Türk

arkadaş: «Çin, Asya'nın en doğusundadır, Türkiye ise Asya'nın batısında. Biz tüm Asya'yı çevreleyen, hegemonyacılaşma karşı bir dostluk köprüsü oluşturacağız.» dedi.

PEKING REVIEW (s. 29)

Birikim'de yayımlanan yazılarda öne sürülen görüşlere açıklık getirmek veya bunları eleştirmek amacıyla yazılmış mektup vs. gibi dokümanlara bu sütunlarda yer vermenin yararını ve gerekliliğini birkaç kez belirtmiştik. Okurlarımızın böyleleri aktif ilgisi özellikle Birikim tipi dergiler için şart oluyor. Bu güne dek yapılamayan bu iş için her sayımızda yer ayırmaya öncelik veriyoruz. Cevap gerektiren yazılar için konu edilen görüşlerin yazarının da kısa açıklamalarına yer vereceğiz.

BİR MEKTUP

Birikim'e :

Değerli derginiz 10. sayısıyla dünyada sosyalizme doğru ve sosyalizm içinde hareketin var olduğu her yerde bağıştösteren bir çabana Türkiye'de ilk neşteri vurmuştur. Böylece, cerahatin mikroskopik tahliline, Çin-Sovyet anlaşmazlığının giderek sürütüşme ve çatışma oluşunun anlaşılmasına yaklaşım sağlanmıştır.

Bu mektubumda doğrudan «çatışma» üzerinde değil, bir terim üzerinde durmak istiyorum. Terimin açıklanması çatışmadaki sorunlar yığınının bir yanına teorik bakışı aydınlatılabilir.

Derginizde (s. 13) «itici güç» teriminin yahut buna benzer bir terimin «marksist formülasyonda» ne söz olarak ne de anlam olarak varolduğu öne sürülüyor. Temel eserlerde «itici güç» (güçler) terimine rastlamak mümkün. Engels Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu eserinin IV. Bölümünde eski materyalizmin ve idealizmin gerçekliği yansıtmama-

Birikim 13/59